

İstanbul

POLİTİKA ÖNERİSİ

Belediyelerin Gençlerin
Barındığı Alanlara Yönelik
Deprem Politikalarının
Eksikliği

www.gencliginyuzleri.org

Yazar: Serra Akçakoyun.

İstanbul Üniversitesi İngilizce İktisat 1. Sınıf öğrencisiyim. Sivil Toplum Örgütlerinde katılımcı demokrasi temelli çalışmalarda gönüllük yapıyorum. Kişisel romanım üzerine çalışıyorum ve aynı zaman da sosyal medyada blog yazıları yazıyorum.

Editör: Orçun Özkoca.

Marmara Üniversitesi, Siyasal İletişim mezunuyum. Sivil Toplum Örgütlerinde gençlerin siyasal katılımı çalışmalarında gönüllük yapıyorum ve belirli oluşumlarda içerik üretiyorum.

Bu politika önerileri, Ulusal Demokratik Enstitü ve Sosyal İklim Derneği tarafından yürütülen Gençliğin Yüzleri Gençlik Forumu'nda ortaya çıkan sonuçlarla oluşturulmuştur. Öneriler, genç gönüllüler ve gençlik forumlarına katılan gençlerin fikirlerini kapsamaktadır. Kurumların görüşlerini yansıtmak zorunda değildir ve kurumlar konu ile ilgili herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir.

Yönetici Özeti

Bu politika önerisi, İstanbul'da yaşayan 18-30 yaş aralığındaki gençlerin, İstanbul Gençlik Forumu'nda bir araya gelerek önceliklendirdiği ana başlıklardan biri olan gençlerin yoğun olarak bulunduğu alanlarda belediyelerin depreme yönelik hazırlık ve müdahale politikalarının eksiklikleri konusunu ele almaktadır. Bu belge, genç nüfusun deprem riskine karşı korunmasında belediyelerin üstlendiği rolün kritik önemini vurgulamakta ve bu alandaki politika eksikliklerinin olası sonuçlarını ortaya koymaktadır.

Forumda gençler tarafından okul binalarının ve yaşam alanlarının denetlenmemesi, deprem riskine yönelik bütünsel politikalar üretilmemesi, kentsel dönüşümde yetersizliklerin ve rant odaklı yaklaşımların önlenmemesi, deprem politikalarının cinsiyet eşitsizliği gözetilerek oluşturulmaması, belediyelerin toplanma alanlarının yetersizliği ve afete hazır olmamaları, belediye teşviklerinin yeterli olmaması ve deprem gerçeğinin kamuoyu gündeminde yeterince yer tutmaması gibi sorunlar tartışıldı ve çözüm önerileri sunuldu.

İstanbul'daki gençlerin deprem riskine karşı can ve mal güvenliklerinin artırılmasına yönelik sundukları kapsamlı adımlar arasında, yeni toplanma alanlarının belirlenmesi, mahalle bazında deprem koordinasyon gruplarının oluşturulması, deprem sonrası için özel bütçelerin ayrılması, eğitim kurumları ve genç yoğunluklu mahallelerde yapı denetimlerinin sıkılaştırılması, denetim süreçlerini teşvik etmek, kamuoyunu bilinçlendirme çalışmaları, gençlere yönelik konut ve yenilenme projelerinin geliştirilmesi ve afetlere hazırlık çalışmalarında toplumsal cinsiyet ve cinsel yönelim eşitsizliklerine dikkat edilmesi yer almaktadır.

Bu önerilerin hayata geçirilmesi, gençlerin ve genel olarak toplumun depreme karşı daha hazırlıklı olmasını sağlayacak, mal ve can kaybını azaltacak önemli adımlar olarak görülmektedir. Belediyelerin bu süreçteki rolü ve sorumluluğu vurgulanmakta, önerilerin uygulanması için acil eyleme geçilmesi talep edilmektedir.

Giriş

İstanbul'un 16,3 milyonluk nüfusunun yaklaşık %25'ini (4,1 milyon) gençler oluşturmaktadır. Oldukça önemli bir nüfus grubunu temsil eden gençler, yerel seçimler bağlamında, karşılaştıkları başlıca sorunları ve çözüm önerilerini tartışmak amacıyla Gençliğin Yüzleri programı kapsamında 11 Kasım 2023 tarihinde yapılan İstanbul Gençlik Forumu'nda bir araya geldiler. Gençlerin barındığı alanlara yönelik deprem politikalarının eksikliği, önceliklendirdikleri ve belediyelerin eyleme geçmesini talep ettikleri ana konu başlıklarından biri olmuştur.

2023 yılı verilerine göre yaklaşık 1,5 milyon bina bulunan İstanbul'da uzmanların tahmini olan Mw=7,5 büyüklüğünde bir deprem olması durumunda, yapı stoğunun yaklaşık %17'si (yaklaşık 194.000 bina) orta ve üstü seviyede hasar göreceği öngörülmektedir. Hafif hasar alacak binaların da eklenmesiyle toplamda 500 bin binanın hasar alacağı öngörülmektedir. Depremde hasar alacağı tahmin edilen binaların büyük bir kısmı, "apartkondu" diyebileceğimiz imar yönetmeliklerine uygun yapılmayan çok katlı yapılar veya gecekondular olacaktır. 1999'da meydana gelen Marmara Depremi şehir sakinlerinin hafızasında hala yer tutmaktadır. 6 Şubat'ta başlayan depremlerse bu hafızayı yinelemiş, İstanbul'un beklediği yıkıcı deprem riskini bir kez daha hatırlatmıştır. Hem 1999 Marmara Depreminde hem de 6 Şubat 2023'te başlayan depremlerde, depremin yıkıcı sonuçlarından fazlasıyla etkilenen, en kırılgan gruplardan biri gençler olmuştur. Eğitimlerinin devam etmesi sebebiyle ailesinden destek veya farklı kurumlardan burs alan, yarı zamanlı güvencesiz işlerde çalışan veya başlangıç işlerinde çalışması sebebiyle yeterli bir ekonomik kaynağa sahip olmayan gençler, güvenli barınma koşullarını tercih etmekten uzaktır.

En güncel veri olan 2021 yılı verilerine göre, özel öğrenci yurtlarının kapasitesi 100 bin 645 iken Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu (KYK) yurtlarının kapasitesi 29 bin 794'tür.² Devlet yurtlarında yer bulamayan gençler için deprem riski taşıyan gecekondular veya apartkondular zorunlu tercih olmaktadır. Şu anki haliyle özel yurtlar ise bazen yüksek fiyatlar bazen de kötü koşulları sebebiyle deprem gerçeğine uygun bir barınma alternatifi oluşturmamaktadır. Bu durum, gençleri, özellikle öğrencileri, gecekondularda veya depreme dayanıklı olmayan diğer yapılarda yaşamak zorunda bırakmaktadır.

Çok yüksek düzeyde genç nüfusuna ev sahipliği yapan İstanbul, yukarıda saydığımız sebepler dolayısıyla gençler için deprem konusunda en riskli şehirlerden biridir. İstanbul Gençlik Forumu'nda gençler bu endişe verici olasılıkta kendilerinin ve akranlarının karşılaşacağı durumu inceleyerek bu konudaki eksikliklerin sebeplerini ve çözümlerini ortaya koymuştur. İstanbul'da depremin her an yaşanabileceğinin farkında olan gençler, sorunun tanımlanmasına dair kendi sözlerinin ve çözüm taleplerinin bir an önce karşılanmasını talep etmektedir.

¹İstanbul Büyükşehir Belediyesi, "Kent Gündemine Bakış İstanbul'un Kapısındaki Kriz: Deprem," https://ipa.istanbul/wp-content/uploads/2023/02/KENT-GUNDEMI_DEPREM.pdf (Erişim tarihi: 5 Mart 2024)

²Doğrulukpayı, Bültenler, "Sayılarla Üniversite Öğrencilerinin Barınma Sorunu" <https://www.dogrulukpayi.com/bulten/ogrenci-sayisi-artarken-kyk-yurtlarinin-kapasitesi-azaldi> (Erişim tarihi: 5 Mart 2024)

Bulgular

Depreme karşı hazırlık her afet bölgesinde benzer bir yol izler. Her ülkenin ve her şehrin kendine has dinamikleri sebebiyle bu genel ilkelerin yerel şartlara uyarlanması gerekir. Yerel şartlara ve halkın ihtiyaçlarına dair en doğru bilgiyi ise yine depremi yaşayacak olan insanlardan elde edilebileceğini düşünüyoruz. Bu sebeple, İstanbul Gençlik Forumu'nun ardından gençler tecrübelerine ve bilgi birikimlerine dayanarak sorunları detaylıca tanımladı ve çözüm önerilerini aktardı. Gençler özellikle eğitim binaları başta olmak üzere İstanbul'daki yapı stoğunun depreme hazır olmadığını, bu konuda ilçe belediyelerinin ve büyükşehir belediyesinin denetim mekanizmalarının ve belediye girişimiyle bina yenileme, güçlendirme faaliyetlerinin yetersiz olduğunu düşündüklerini belirttiler. Ayrıca binalarını depreme dayanıklı hale getirmek isteyen mülk sahiplerinin de yeterince desteklenmediğini ve mevcut kentsel dönüşüm faaliyetlerinin rant odaklı olmasından ve yeni yapılan binaların gençlerin karşılayabileceği barınma imkanları sunmamasından dolayı sorunlu olduğunu altını çizdiler. Son olarak gençler, deprem farkındalığının kamuoyunda yayılması sorumluluğunun belediyelerin üzerinde olduğunu düşünüyor.

Okul ve Üniversite Binalarının Denetlenmemesi Gençlerin Hayatını Riske Atıyor

Gençlik forumlarında, gençlerin barındığı alanlara yönelik deprem politikalarının eksikliği konusunda yaşanan ana sorunlardan birisinin okul binalarının denetlenmemesi olduğu belirtilmiştir.

İstanbul'da depreme dayanıklı olmayan okul binalarının sayısı, kesin olarak bilinmemektedir. Ancak, riskli olduğu tespit edilen 93 okulun tahliyesi kararının 6 Şubat depremlerinin ardından çıkarılması, yetkili mercilerin özensiz ve plansız davrandığını göstermektedir.

Gençlerin Yaşam Alanları Deprem Riskine Karşı Yeterince Denetlenmiyor

Gençler, belediyelerin, yaşam alanlarını deprem riskine karşı yeterince denetlemediğini gözlemlemektedir. Gençlik Forumumuza katılan gençler, İstanbul'da gençlerin yaşadığı alanlarda denetim yapmakla sorumlu olan kurumların yeterli sayıda personele ve ekipmana sahip olmadığını düşünmektedir. **İlçe belediyelerinin yeterince sorumluluk almaması da bu soruna sebep olan başka bir faktör olarak görülmektedir.**

Ev sahiplerinin mülklerini kaybetme korkusunun da denetleme çalışmalarının hızlanması ve artması önünde bir engel oluşturduğu düşünülmektedir.

Bu nedenle, denetim çalışmaları düzenli olarak yapılamamaktadır. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin başlattığı Bina Tespiti Projesi iyi uygulamalara örnek bir projedir. Ancak, ev sahiplerinin ve kiracıların barınma konusunda yaşadığı endişe ve bu sebeple yeterli düzeyde yapılmayan başvurular, projenin etkili bir biçimde uygulanmasının önüne geçmektedir.

Buna ek olarak, gençler denetim çalışmasının ardından, kurumların ortaya çıkan sonuçları yeterli düzeyde takip etmedikleri ve gerekli yaptırımları uygulamadıklarını gözlemlemektedir. Denetim çalışmalarının sonuçlarının, kamuoyu ile şeffaf bir şekilde paylaşılmaması, gençlerin denetim mekanizmalarına olan güvenini sarsmaktadır.

Varolan Deprem Riskine Yönelik Bütüncül Politikalar Üretilmemesi Gençleri Daha da Dezavantajlı Bir Konuma İtiyor

Gençlik Forumumuza katılan gençlerin olası bir deprem sonrası için öngördüğü sorunlardan bir diğeri ise barınma imkanlarını ve bununla birlikte eğitim ve öğretim haklarını kaybedecek olmalarıdır. 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Depremi'nin ardından yaşananların da gösterdiği gibi, İstanbul'da olmayan bir deprem sonucunda dahi, uygulanan acil eylem planlarıyla birlikte öğrenci gençlerin yurtlarda barınma haklarının ve eğitim haklarının askıya alınması, gençlerin bu konudaki endişelerinin yersiz olmadığını göstermektedir.

İstanbul'da yaşanacak bir depremde yaşanacaklar konusunda da gençleri 6 Şubat 2023'te başlayan depremlerden sonra bölgede yaşayan gençlerin yaşadıkları endişelendirmektedir. 6 Şubat 2023 tarihli depremde deprem bölgesindeki 18 üniversitede öğrenim görmekte olan öğrenci sayısı 410 bin 434'tür.³ Bu öğrencilerin eğitimlerinin hızlı bir şekilde devam etmesi için şartların sağlanması gerekirken diğer illerdeki öğrencilerin de eğitim hakkı sekteye uğratılmıştır. Deprem sonrasında yurtlarında çıkmak zorunda bırakılan gençler, barınma sorunuyla baş başa kalmış ve beraberinde bu durum birçok farklı mağduriyeti de beraberinde getirmiştir.

Gerekli psikolojik ve sosyal desteği görmeyen depremlerde gençler, yetersiz politika geliştirme ve uygulama süreçlerinden dolayı bu mağduriyetlerinde yalnız bırakılmıştır. 6 Şubat 2023 tarihli depremden sonra depremlerde üniversite öğrencileriyle yapılan araştırma sonucunda travma sonrası stres bozukluğu, anksiyete, depresyon gibi psikolojik rahatsızlıkların yaygın bir şekilde görülmesi, olası İstanbul depremi sonrası gençlerin yaşayacağı sorunları göstermektedir.⁴ Belediyeler, depremin yakıcı sonuçlarını üstlenmek zorunda bırakılan gençlere, fiziksel ve psikolojik iyi oluşlarını temin eden bütüncül politikalarla destek sunmalıdır.

³ CNN Türk (2023), Türkiye Haberleri, "YÖK Başkanı Özvardan deprem bölgesindeki üniversitelerle ilgili açıklama" <https://www.cnntrk.com/turkiye/yok-baskani-ozvardan-deprem-bolgesindeki-universitelerle-igili-aciklama> (Erişim tarihi: 5 Mart 2024)

⁴ TRT Akademi (2023), "Deprem sonrası Travma Belirtileri, Umud ve İyi Oluş Arasındaki İlişkinin İncelenmesi," <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3052471> (Erişim tarihi: 5 Mart 2024)

Kentsel Dönüşümde Yetersizliklerin ve Yanlış Uygulamaların Depreme Karşı Atılacak Adımları Olumsuz Yönde Etkiliyor

Kentsel dönüşüm süreçleri, özellikle İstanbul gibi büyük şehirlerde, gençlerin yaşam koşulları ve gelecek planlamaları üzerinde derin etkiler yaratmaktadır. İstanbul'daki genç nüfus, kentsel dönüşüm projelerinin hızı ve kalitesinden doğrudan etkilenmektedir. Bu bağlamda gençlerin bu süreçte karşılaştığı sorunları ve beklentileri ele almak, kentsel dönüşüm politikalarının etkinliği açısından kritik bir öneme sahiptir.

Erişilebilir ve Güvenli Konut İhtiyacı: Gençler, özellikle ekonomik baskılar ve yüksek kira bedelleri nedeniyle, eski ve riskli yapılarda yaşamak zorunda kalmaktadır. Bu durum, onların güvenlik ve yaşam kalitesi açısından önemli riskler taşımaktadır.

Sosyal ve Ekonomik Etkiler: Kentsel dönüşüm projeleri, gençlerin sosyal ağlarını ve topluluk içindeki yerlerini etkileyebilir. Bu süreçlerde gençlerin sosyal bağlarının korunması ve yeni yaşam alanlarının sosyal entegrasyona uygun olması önemlidir. Gençler bugüne kadar hayata geçirilen kentsel dönüşüm projeleri sonucunda oluşturulan yaşam alanlarında kendilerine uygun sosyal alanların olmadığını, karşılanabilir bir konut imkanının olmadığını gözlemlemiştir. Ayrıca, gençlerin ekonomik durumları ve iş olanakları, kentsel dönüşüm süreçlerinde dikkate alınmalıdır.

Rant Odaklı Yaklaşımların Önlenmesi: Kentsel dönüşüm projelerinde gençlerin ihtiyaç ve beklentilerini göz ardı eden rant odaklı yaklaşımlar, genç nüfusun şehir içindeki yaşamını olumsuz etkilemektedir. Rant odaklı yaklaşımlar sebebiyle kiralar gençlerin karşılayamayacağı seviyelere çıkmaktadır.

Teknik ve Planlama Yetersizlikleri: Kentsel dönüşüm projelerinin teknik ve planlama açısından yetersiz olması, gençlerin yaşam alanlarının güvenliğini riske atmaktadır. Özellikle deprem güvenliği, gençlerin yaşadığı alanlarda öncelikli bir konu olmalıdır.

Gençler Deprem Politikalarının Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Gözetilerek Oluşturulmasını İstiyor

Gençler afetler sırasında ve afet sonrasında kadınlar, çocuklar, LGBTIQA+'lar vb. kırılgan grupların diğerlerine kıyasla çok daha ağır tehditler altında olduğunu belirtmişlerdir. Bunun yanında, ulusal ve uluslararası araştırmalar afet dönemlerinde kadın ve çocuk ticaretinin arttığını, kadınların fiziksel, psikolojik, cinsel şiddete daha çok maruz kaldığını göstermektedir.⁵ Örneğin, afet sonrası artan psikolojik sorunlar ve alkol kullanımına bağlı olarak kadına yönelik şiddetin de arttığı gözlemlenmektedir.⁶ Çadır kentlerdeki yaşam koşulları da kadınları erkeklerden farklı bir şekilde etkilemektedir. Afet sonrası hijyen şartlarının korunmasının zorlaşması sebebiyle kadın sağlığı konusunda da ciddi sorular yaşandığı gözlemlenmektedir.

LGBTIQA+ komünitesinin afet sonrası zarar görebilirliği de göz ardı edilmemesi gereken bir diğer konudur. 6 Şubat depremlerinde de gözlemlediğimiz gibi afet öncesinde nefret söyleminin ve şiddetin hedefi haline getirilmiş LGBTIQA+'lar, afet sonrasında güvenli barınma koşullarına erişmekte sorun yaşamaktadır. Deprem felaketi sonrasında psikolojik desteğe ve istihdam olanaklarına erişim ise yaşanan diğer zorluklardır. Bu sebeple, deprem politikalarının var olan toplumsal cinsiyet ve cinsel yönelim eşitsizliğinin gözetilerek oluşturulması, gençlerin tespit ettikleri önemli bir konu olarak ortaya çıkmaktadır.⁷

Gençler Belediyelerin Afetlere Yeterince Hazır Olmadığını Düşünüyorlar

Gençler mahallelerindeki toplanma alanlarının yetersiz olduğunu gözlemlemektedir. Kişi başına 1,5 m2 olması gereken toplanma alanı genişliği Adalar, Bağcılar, Bayrampaşa, Büyükçekmece, Çatalca, Esenyurt, Fatih, Gaziosmanpaşa, Güngören, Kadıköy, Kağıthane, Kartal, Küçükçekmece, Sancaktepe, Sultanbeyli ve Sultangazi ilçelerinde sağlanamamaktadır. Ayrıca AFAD'ın verilerinin yeterince ulaşılabilir ve açık olmaması sebebiyle, mezarlıklar gibi yapısı toplanma alanı olmaya uygun olmayan ancak yeşil alan olarak tanımlanan yerlerin de toplanma alanı olarak tanımlanıyor olması ihtimal dahilindedir.⁸

⁵ Enarson, E. (2014) Gender-based violence in disasters: An action research agenda. XVIII ISA World Congress of Sociology Conference Gender-Based Violence in Disasters: An Action Research Agenda (Erişim tarihi: 5 Mart 2024)

⁶ Düzkan, A. (Ed.). (2016). Afet ve Acil Durumlarda Kadın Çalıştayı Sonuç Kitabı: 16-17 Nisan 2016. Mavi Kalem Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği. <https://mavikalem.org/wp-content/uploads/AAD%20Kad%C4%B1n%20C%CC%A7al%C4%B1s%CC%A7tay%C4%B1-Sonuc%CC%A7%20Kitab%C4%B1%2016-17%20Nisan%202016.pdf> (Erişim tarihi: 5 Mart 2024)

⁷ Kaos Derneği, "6 Şubat Depremlerinin LGBTI+'lara Etkisi" <https://kaosgldernegi.org/images/library/deprem-raporu.pdf> (Erişim tarihi: 5 Mart 2024)

⁸ Uyar, H. E. ve Özkan, E., (2023). Deprem Sonrası İlk Durak: İstanbul'da Toplanma Alanlarına Dair Bir İnceleme Afet ve Risk Dergisi, 6(1), 226-242. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2440063>(Erişim tarihi: 5 Mart 2024)

Bunun yanında ilçe belediyeleri ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin afet hazırlık raporları incelendiğinde, ciddi sorunlar olduğu gözlemlenebilmektedir. Yurttaşlık Derneği'nin yürüttüğü "Marmara Denizi Etrafındaki Belediyelerin Stratejik Planlarında Afet Dayanıklılığı ve Toplumsal Katılım" adlı çalışmasından destek alarak Gençliğin Yüzleri Programı'nın odaklandığı İstanbul ilçelerindeki durumu gözlemlediğimizde durum şu şekildedir:

Kağıthane Belediyesi: 2020-2024 Stratejik Planı'nın GZFT (Güçlü Yönler-Zayıf Yönler-Fırsatlar- Tehditler) bölümünde depreme dair herhangi bir değerlendirme yapılmadığı saptanmıştır. "Mevcut Durum Analizi" adlı bölümün "Planlı ve Akıllı Kentleşme" adlı alt başlığında kentsel dönüşüm projelerinden bahsedilse de sadece tek bir mahalleden bahsedilmekte, diğer afet riski taşıyan mahallelerden söz edilmemektedir. Ayrıca toplanma alanlarının geliştirilmesine dair bir plan belgenin herhangi bir yerinde rastlanmamaktadır. Ancak toplanma alanlarında kişi başına 1,01 m2 alan düşmektedir. Bu oran oldukça düşüktür ve acilen artırılması gerekmektedir.

Maltepe Belediyesi: Afetlere hazırlık konusunda eğitim hedefleri gelişkin olsa da diğer alanlarda yetersiz kalmaktadır. İmar faaliyetleri yağmur suyu kanalı yapımı, ızgara ve baca yapımı gibi alanlarla kısıtlı kalmaktadır. Kentsel dönüşüm için konulan hedefler İstanbul'un afet gerçekliği düşünüldüğünde yetersiz kalmaktadır. Bunun yanında toplanma alanlarının tüm nüfusa yetecek düzeyde artırılması hedeflerden biri olsa da, mevcut duruma dair yeterli bilgiye ulaşamaması sebebiyle vatandaşların süreci takip etmesi mümkün olmamaktadır.

Ümraniye Belediyesi: Mahallelerde afet gönüllüleriyle koordinasyon toplantılarının yapılması gibi olumlu bulduğumuz hedefler olsa da toplanma alanlarının genişletilmesine dair herhangi bir hedef bulunmamaktadır. Ayrıca kentsel dönüşüm için konulan 250 binanın dönüştürülmesi hedefi riskli binaların sayısı düşünüldüğünde yetersiz kalmaktadır.

Gençler Belediye Teşviklerinin Yetersiz Olduğunu Düşünüyorlar

Gençlerin dile getirdiği önemli sorunlardan bir diğeri de yapıların depreme dayanıklı hale getirilmesi için yeterli belediye teşviklerinin olmamasıdır. İstanbul, deprem riski altında olan bir şehir olması nedeniyle deprem teşvikleri ve önlemleri büyük önem taşımaktadır. Ancak, bu alanda yeterli teşviklerin sağlanmaması ve uygulanmaması, şehirdeki yapı stoğunun depreme dayanıklı hale getirilmesi konusunda ciddi sorunlara yol açabilmektedir. Yetersiz teşvikler, bina sahiplerini gerekli güvenlik önlemlerini almaktan alıkoyabilmektedir. Sosyo ekonomik arka planları nedeniyle daha güvencesiz yapılarda barınmak durumunda kalan gençler, barındıkları alanların güvenilir hale getirilmesi için daha fazla teşvik yaratılması gerektiğini savunmaktadır.

Gençler Deprem Gerçeğinin Kamuoyu Gündeminde Yeterince Yer Tutmadığını Düşünüyor

Gençler, deprem bağlamında ortaya çıkan sorunların gündemden çok hızlı kaybolduğunu düşünmektedir. Gençlerin ve tüm yaş gruplarının depreme karşı olan duyarlılıklarını artırabilmek için medya araçları çok önemli bir görev üstlenmektedir. Kamuoyunda deprem konusundaki bilinçsizlik, olası bir depremde can ve mal kayıplarının artmasına neden olabilecek önemli bir sorundur. Ancak gençler, belediyeler ve yerel medya kuruluşları arasında deprem hakkında farkındalığı artırmak ve depreme hazırlıklı olabilmek adına yeterince iş birliği kurulmadığını düşünmektedir. Bu durum, sorunların çözümünü zorlaştırmakta, koordinasyon eksikliğine sebep olmakta ve sorunların çözümünde toplumsal katılımın sağlanamamasına sebep olmaktadır. Belediyeler, deprem gibi yakıcı bir konunun halkın gündeminde kalabilmesi için medya kuruluşlarıyla işbirliği içerisinde adımlar atmalıdır.

Çözümler

Yeni toplanma alanlarının seçilmesi ve tanıtımı:

Belediyeler tarafından toplanma alanlarının eksikliği üzerine çalışılmalı ve bu bölgelerin tanıtımı için gerekli adımlar atılmalıdır.

Mahallelerde deprem koordinasyon gruplarının kurulması:

Belediyeler, kapsamlarında olan mahallelerden sorumlu olacak kişilerden oluşacak bir koordinasyon grubu oluşturmalıdır. Sorumlu kişiler, mahallelerinde olası bir deprem durumunda halk ve belediye arasındaki iletişimi sağlayabilmeli ve vatandaşlara gerekli yönlendirmeleri yapabilmelidir.

Deprem sonrası için bütçe ayrılması:

İl ve ilçe belediyeleri, olası İstanbul depremine yönelik bir finansal kaynak oluşturmalıdır. Deprem sonrasında ortaya çıkacak barınma, psikolojik destek gibi ihtiyaçlar bu bütçe tarafından karşılanmalıdır.

Okulların, üniversitelerin, yurtların ve genç yoğunluklu mahallelerin yapı denetim uygulamalarının sıklaştırılması:

Belediyeler, okul ve üniversitelerin denetim kontrollerini sıklaştırmalıdır. Bunun yanı sıra, yurtların ve öğrenci yoğunluklu mahallelerdeki binaların yapı denetiminde sıklaştırılmış kontrollere başlamalıdır.

Denetim süreçlerinin hız kazanması için belediye teşvikleri:

Belediyeler denetim süreçlerinde halkın da aktif katılımını sağlamak adına bazı teşvikler uygulamalıdır. Denetimin ardından yenilenme kararı çıkan binaların yapım sürecinde, halkı mağdur etmeyecek teşvikler hayata geçirilmelidir.

Kamuoyunu bilinçlendirme çalışmalarının yapılması:

Belediyeler, gençlerin ve toplumun bilinçlenmesi için meslek odalarıyla, uzmanlarla ve yerel medya kuruluşlarıyla işbirliği yaparak, depreme hazır olmak adına; olası bir deprem durumunda neler yapılması gerektiğini, nasıl risklerle karşı karşıya olunduğunu açıklayan kamuoyu bilinçlendirme çalışmaları yürütmelidir.

Gençlere özel yeni konut ve yenilenme projeleri oluşturulması:

KİPTAŞ ve diğer belediye iştirakleri tarafından gençler için İstanbul Yenileniyor benzeri düşük maliyetli yeni konut ya da güçlendirme projeleri oluşturulması veya mevcut projelerde öncelikli grup olarak kabul edilmesi sağlanmalıdır.

Afetlere hazırlık çalışmalarında toplumsal cinsiyet ve cinsel yönelim eşitsizliklerine uygun düzenlemeler yapılması

Belediyeler afet hazırlıkları yaparken, kadınları ve LGBTIQ+’ları güçlendirecek çalışmalara yer vermeli ve kapsayıcı politikalar oluşturmalıdır. Toplumda var olan eşitsizlikleri gören ve kırılgan grupları gözetken politikalar oluşturulmalı ve hayata geçirilmelidir.

Sonuç

Gençlerin dile getirdikleri sorunlar karşısında sundukları çözüm önerileri, olası bir deprem durumunda gençlerin can ve mal güvenliklerini sağlamak açısından önemli adımlar içermektedir. Mahalle koordinasyon grupları, toplanma bölgelerinin sayısının artırılması, uzmanlar, meslek odaları ve yerel medya kuruluşlarıyla işbirliği kurarak kamuoyunda farkındalık yaratma, deprem sonrası için bir bütçe oluşturulması, depreme hazırlık çalışmalarının ihtiyaçları farklılaşan genç kadınlar ve LGBTİQA+'ları gözeterak düzenlenmesi gibi öneriler, gençlerin ve toplumun olası İstanbul depremine karşı daha hazır hale gelmesini ve mal ve can kayıplarının azaltılmasını sağlayacaktır.

Önerilerin uygulanmasıyla, gençler ve toplum deprem gerçeğine daha duyarlı bir yaklaşım geliştirebilir ve bu tür bir felakette nasıl aksiyon almaları gerektiği konusunda bilinçlenebilirler. Aynı zamanda, firmalar da deprem gerçeğine uygun yapılar inşa etmek ve bu doğrultuda malzemeler üretmek konusunda sorumlu adımlar atabilirler. Depreme hazır hale gelebilmek için birçok farklı koldan faaliyetler yürütülmesi gerekmektedir. Bu faaliyetleri organize etmek ve koordine etmek adına belediyelerin çok kritik bir rolü ve sorumluluğu vardır. Bu çözüm önerileriyle birlikte gençler, belediyelerin sorumluluklarını yerine getirmesi için acil olarak eyleme geçmesini talep etmektedir.

#ŞimdiSözGençlikte

www.gencliginyuzleri.org

@gencliginyuzleri

